

Alaquàs, un cas particular de Biodiversitat urbana: una aposta imprescindible per a millorar la qualitat de vida dels ciutadans i mitigar els efectes del canvi climàtic.

Els ambients urbans de la nostra regió són sorprenentment diversos. Tenim l'oportunitat de gaudir de xicotets retalls de la natura enfront del mateix portal de casa. Podem trobar plantes creixent en clivelles de parets, voreres o escocells, mostrant la tossuderia de la biodiversitat per estar amb nosaltres. Trobem nius de tórtors turques en fanals, cartells i repeus. Els avions comuns busquen façanes amb relleus artístics per a poder assegurar la construcció dels seus nius. Les oronetes i falciots volen fugaçment d'ací cap enllà buscant buits i ràfecs on poder instal·lar el seu niu... La biodiversitat urbana que apareix a les nostres ciutats i pobles té un valor incalculable, al mateix temps que aquest valor és imperceptible per gran part de la societat. La biodiversitat, més enllà del seu valor intrínsec, té l'inestimable valor d'aportar serveis ecosistèmics tant en espais naturals com en espais antropitzats. Per exemple, en pobles i ciutats, la biodiversitat contribueix a millorar la qualitat de vida de la població, gràcies a l'efecte de les arbredes urbanes com amortiguadores de la temperatura, depuradores d'aire i contribuint a fixar el CO₂, al mateix temps que, tal com demostren nombrosos estudis, contribueix a millorar la salut i reduir l'estrés dels habitants de les ciutats simplement per la seua presència i contacte. O no estem tots d'acord en què preferim viure en un carrer amb arbratge que sense aquest? O que ens relaxem més si sentim el cantar dels pardals que si sentim els típics sorolls de la ciutat?

Tot això, sense oblidar-se del paper de control biològic que fan algunes espècies com les oronetes i falciots, autèntics superpredadores de xicotets insectes voladors, com són els mosquits (estudis recents mostren que una única oroneta pot menjar 850 insectes en un sol dia). Un aspecte gens menyspreable, ja que, per posar un exemple, el 2,5% de la superfície d'Espanya es troba urbanitzada, un valor molt major en l'àrea metropolitana de València.

En aquest marc, en 2017 i donant continuïtat a línies de col·laboració establides anteriorment, l'Ajuntament d'Alaquàs i SEU/BirdLife, l'organització degana de la conservació de la naturalesa a Espanya, i que desenvolupa un major esforç en la conservació de la biodiversitat urbana, mantenen signat un conveni que té per objecte treballar per a fomentar la conservació i millora del patrimoni natural i la biodiversitat urbana. Entre les accions es troben l'assessorament en matèria de foment i conservació de la biodiversitat, a través d'aconseguir una major permeabilitat del nucli urbà a la biodiversitat a través de diferents accions en parcs i jardins, així com per a millorar el coneixement d'aquesta biodiversitat i realitzar accions d'educació ambiental i de promoció i divulgació de l'avifauna del terme municipal d'Alaquàs. I és que Alaquàs no és un municipi qualsevol dins de l'enorme trama de ciutats i carreteres en l'àrea metropolitana de València. Malgrat la seua xicoteta grandària i al contrari que altres municipis amb una estructura del territori similar, ha sabut sobreposar-se a la predació urbanística del territori, i la mal considerada necessitat en altres llocs de créixer fins a arribar a cobrir els límits municipals. Aquesta defensa no

solament permet defensar valors culturals i patrimonials, sinó que al mateix temps mantenen una certa heterogeneïtat en el territori que resulta de gran interès perquè la biodiversitat trobe permeable el territori per a desplaçar-se, colonitzar noves àrees o simplement, assegurar l'espai físic amb el qual mantindre les seues poblacions. Així mateix, Alaquàs s'ha mantingut ferm en la defensa d'un corredor verd de parcs i jardins en l'est del municipi, així com un treballat i complet programa en els seus horts urbans, amb una altíssima implicació veïnal i associacionista, que complementa aquest corredor verd. Així mateix, compta amb un dels quatre Centres Nacionals de Recursos Genètics Forestals que es mantenen a Espanya, el conegut com a Parc de l'ICONA, que s'ha convertit en un xicotet refugi forestal per a la fauna en l'entramat agrícola i urbà de L'Horta. Gràcies a aquestes apostes i condicions, Alaquàs pot considerar-se rellevant en el context regional, i algunes espècies concretes s'han vist afavorides per aquesta situació. És el cas del tudó, un pardal tradicionalment migratori que a l'hivern abandonava Europa per a migrar a les seues casernes d'hivernada a Àfrica. Hui dia, unes temperatures hivernals més suaus en el sud d'Europa i abundància d'aliment, motiven que una part de la població europea no migre a Àfrica. D'elles, Alaquàs suposa un lloc per al descans, ja que durant l'hivern s'arriben a refugiar en aquest espai grups de diversos milers d'aus que s'alimenten en l'àrea metropolitana de València.

És fonamental reconèixer i recordar que l'aposta per mantindre espais verds per a la ciutadania té com a objectiu millorar la qualitat de vida dels ciutadans. Per això, treballar a potenciar la capacitat que tenen aquests d'albergar biodiversitat redunda en els beneficis i serveis ecosistèmics que aquests espais proveeixen als veïns, sent fonamental destinar part dels esforços a comunicar aquesta estratègia perquè tinga un major calat social.

Pablo Vera García

Tècnic de SEO/BirdLife.

Responsable del programa de

biodiversitat urbana en la Comunitat Valenciana